

Palliatieve sedatie

Deze folder is bedoeld voor mensen die nog maar kort te leven hebben en voor hun familie en naasten. U begint nu aan de laatste fase van uw ziekte, of zult daar binnenkort mee te maken krijgen. Deze informatie kan u antwoord geven op de mogelijke vragen die u heeft over palliatieve sedatie, maar kan ook voor nieuwe vragen zorgen. Aarzel niet en stel uw vragen aan uw verpleegkundige, arts of verpleegkundig specialist.

Een maximale kwaliteit van leven in de laatste fase van uw leven met daarbij een zo comfortabel mogelijk afscheid is het allerbelangrijkste.

Wat is palliatieve sedatie?

Bij palliatieve sedatie wordt uw bewustzijn in de laatste levensfase met medicijnen verlaagd. Dit betekent dat u minder besef heeft van bijvoorbeeld pijn, ongemak, waar u bent en de mensen om u heen.

Voordat besloten wordt tot het toepassen van palliatieve sedatie, moet uw situatie aan een aantal criteria voldoen:

- Als u ondraaglijk lijdt ten gevolge van 1 of meer onbehandelbare ziekteverschijnselen.
- De arts moet de overtuiging hebben dat het sterven nabij is (tot 2 weken).

Palliatieve sedatie is niet bedoeld om de dood te bespoedigen (sneller te laten verlopen), maar om ernstig lijden op het sterfbed te verminderen.

Hoe werkt palliatieve sedatie?

Het doel van palliatieve sedatie is om, met behulp van medicijnen, ervoor te zorgen dat u zich zo prettig mogelijk voelt rondom en tijdens het sterven.

Palliatieve sedatie is een medische handeling, de arts bepaalt de juiste samenstelling en dosering van de medicijnen. Dagelijks op meerdere momenten per dag evalueert de verpleegkundige de behandeling. Als het nodig is wordt de behandeling aangepast.

Door de palliatieve sedatie krijgt u rust. Zowel geestelijk als lichamelijk. Het is de bedoeling dat u in rust, zonder pijn of ongemak kan sterven.

Het moment van sterven na de start van palliatieve sedatie is onvoorspelbaar. Het kan enkele uren, maar soms ook enkele dagen duren. In uitzonderlijke gevallen kan het langer dan een week duren.

Is palliatieve sedatie een soort euthanasie?

Palliatieve sedatie is geen euthanasie (levensbeëindiging), het is een vorm van symptoombestrijding. De behandeling heeft als doel om ongemakken en pijn weg te nemen. Het is geen levensbeëindiging.

Een belangrijk verschil is dat de patiënt bij euthanasie onmiddellijk na het toedienen van de medicijnen komt te overlijden, terwijl het moment van sterven bij palliatieve sedatie moeilijk te voorspellen is.

Wat gebeurt er met de patiënt tijdens de palliatieve sedatie?

In de periode tussen de beslissing tot palliatieve sedatie en de start ervan kunnen u en uw familie en naasten afscheid van elkaar nemen.

Ook zal er gevraagd worden of u nog behoefte heeft aan rituelen voordat de palliatieve sedatie gestart wordt.

De mate van bewustzijnsdaling van u kan gedurende de palliatieve sedatie veranderen.

Daardoor kan het gebeuren dat u spontaan beweegt, de ogen opent of snurkende of reutelende geluiden maakt. Het is niet per se een teken dat u zich niet prettig voelt.

De verpleegkundige zal geregeld beoordelen of u nog comfortabel bent (zich zo prettig als mogelijk voelt). Zijn er signalen van ongemak? Dan zal de verpleegkundige overleggen met de arts of het nodig is om de dosis van de medicijnen aan te passen. Het doel is om ervoor te zorgen dat u geen pijn of ander ongemak ervaart tijdens de palliatieve sedatie.

Het verhogen van de dosis medicijnen zorgt er niet voor dat u sneller overlijdt.

Tijdens de palliatieve sedatie krijgt u geen vocht of voeding meer. Uw lichaam vraagt er niet meer om. Het geven van vocht en voeding kan het ongemak zelfs verhogen en het stervenodeloos verlengen. Eventuele aanwezige voedingssonde, infuus of zuurstoftoediening wordt verwijderd zodra uw bewustzijn voldoende verlaagd is.

Soms is het wel nodig een urinekatheter te plaatsen om onrust ten gevolge van een volle urineblaas te voorkomen.

Wat kan de familie of naasten voor de patiënt doen tijdens het waken?

Rondom de palliatieve sedatie van de patiënt is er aandacht voor zachte zorg, daarmee wordt bedoeld regelmatig de mond verzorgen, zoals de lippen en mond van de patiënt vochtig houden. De verpleegkundige zal dit regelmatig doen, maar dit kunnen familie of naasten ook af en toe doen tijdens het waken. Familie en naasten kunnen ook zorgen voor een rustige omgeving, muziek spelen waar de patiënt van houdt, praten tegen de patiënt. Het verstoort de palliatieve sedatie niet als familie of naasten de patiënt aanraakt.

Het waken bij de patiënt kan voor familie of naasten zwaar zijn, het is fijn als men elkaar kan aflossen zodat er tussendoor ook gerust kan worden.

Er is voor familie of naasten altijd gelegenheid om in het ziekenhuis te blijven slapen, overleg met de verpleegkundige over de mogelijkheden.

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid

Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord

Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl